

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความชุกชุมและการกระจายของประชาคมแพลงก์ตอนสัตว์ ที่พบบริเวณป่าชายเลนยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
ผู้เขียน	นางสาวโสภาวดี มูลเมฆ
สาขาวิชา	สัตววิทยา
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

จากการศึกษาความชุกชุมและการกระจายของประชาคมแพลงก์ตอนสัตว์ บริเวณป่าชายเลนยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยแบ่งพื้นที่ศึกษาออกเป็น 3 บริเวณ คือ บริเวณป่าชายเลนตอนใน ตอนกลาง และตอนนอก ออกเก็บตัวอย่างทุกเดือนเว้นเดือน ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2545 ถึงเดือนมีนาคม 2546 พบแพลงก์ตอนสัตว์ทั้งสิ้น 10 ไฟลัม ประกอบด้วย ไฟลัม Protozoa, Cnidaria, Ctenophora, Nematoda, Rotifera, Chaetognatha, Annelida, Arthropoda, Mollusca และ Chordata แพลงก์ตอนสัตว์ที่พบมากที่สุดบริเวณป่าชายเลนตอนกลางและตอนนอก ได้แก่ ไฟลัม Arthropoda (49.03 และ 46.22 %) ขณะที่บริเวณป่าชายเลนตอนในพบแพลงก์ตอนสัตว์ในไฟลัม Protozoa มากที่สุด (44.49 %) แพลงก์ตอนสัตว์ที่พบเป็นกลุ่มเด่นทั้ง 3 บริเวณ ได้แก่ นอเพลียสของครัสตาเซียน และโคพีพอดระยะโคพีโพโคคค์ของไฟลัม Arthropoda สำหรับแพลงก์ตอนสัตว์ในไฟลัม Protozoa พบมากที่สุดได้แก่ สกุล *Dictyocysta* และสกุล *Tintinnopsis* ส่วนไฟลัม Mollusca พบระยะตัวอ่อนของหอยสองฝาและตัวอ่อนหอยฝาเดียว จากการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธี DCA และ Cluster analysis สามารถแบ่งบริเวณที่ศึกษาและเดือนที่ศึกษาตามความสัมพันธ์ขององค์ประกอบประชากรแพลงก์ตอนสัตว์ได้ 3 Cluster พบแพลงก์ตอนสัตว์ที่เด่นมีความคล้ายคลึงกันในบริเวณป่าชายเลนยะหริ่งและเดือนที่ศึกษา คือ สกุล *Dictyocysta*, *Tintinnopsis*, *Acartia*, *Acrocalanus*, และสกุล *Pseudodiaptomus* จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมกับแพลงก์ตอนสัตว์ด้วย CCA พบปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อแพลงก์ตอนสัตว์ ได้แก่ ความเค็ม พีเอช ปริมาณออกซิเจนละลาย พบแพลงก์ตอนสัตว์ในกลุ่มคลาโดเซอรา สกุล *Alona*, *Ceriodaphnia* และสกุล *Diaphanosoma*, โคพีพอดสกุล *Acartella*, *Neorgabius* และสกุล *Sinocalanus* มีความสัมพันธ์กับปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านความเค็ม พีเอช ปริมาณออกซิเจนละลายต่ำ อย่างไรก็ตามพบว่าในกลุ่มแพลงก์ตอนสัตว์ สกุล *Dictyocysta*, *Synchaeta*, *Haricyclops* และสกุล *Oikopleura* มีความสัมพันธ์กับปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านความเค็ม พีเอช ปริมาณออกซิเจนละลายสูง

Thesis Title Abundance and Distribution of Zooplankton Communities
in Yaring Mangrove Forest, Pattani Province

Author Miss Sopavadee Moonmaek

Major Program Zoology

Academic Year 2006

ABSTRACT

The abundance and distribution of zooplankton communities in Yaring mangrove forests of Pattani province were studied. The investigations were conducted at 3 areas in inner mangrove forest, middle mangrove forest and outer mangrove forest. Zooplankton sampling was carried out bimonthly from March 2002 to March 2003. Zooplankton communities were found in this research project consisted of 10 phylum in the members of phylum Protozoa, Cnidaria, Ctenophora, Nematoda, Rotifera, Chaetognatha, Annelida, Arthropoda, Mollusca and Chordata. The most abundance of zooplankton group in middle mangrove forest and outer mangrove forest was phylum Arthropoda (49.03 and 46.22 %), while phylum Protozoa (44.49 %) was the most abundance in inner mangrove forest. The most dominant zooplankton in all study sites were nauplii and copepodite of the crustacean in the phylum Arthropoda, phylum Protozoa particularly in the genera *Dictyocysta* and *Tintinnopsis* and phylum Mollusca in pelecypod larvae and gastropod larvae. DCA and cluster analysis were used to classify all study sites and months based on zooplankton compositions relationship revealed three cluster. The dominant species which had the similarity and distribution in all distinct zone and study month, was the genera *Dictyocysta*, *Tintinnopsis*, *Acartia*, *Acrocalanus* and *Pseudodiaptomus*. Analysis of the relationship between environmental parameter and plankton using CCA showed that salinity, pH and dissolved oxygen were related to zooplankton. The Cladocera in the genera *Alona*, *Bosminopsis*, *Ceriodaphnia* and Copepoda in the genera *Acartella*, *Neorgabius* and *Sinocalanus* correlated with low salinity, pH and dissolved oxygen. However, The genera *Dictyocysta*, *Synchaeta*, *Haricyclops* and *Oikopleura* were found in high salinity, pH and dissolved oxygen.